

Als ik hier eene persoonlijke meening mag uiten, dan is het deze, dat ik veronderstel, dat men in den strijd tegen de Insecten in de toekomst het meeste heil zal mogen verwachten van de biologische bestrijding, dus door zich in dien strijd te doen bijstaan door andere insecten, die weer de vijanden zijn van onze vijanden. Dat hiermede inzonderheid bedoeld worden hunne parasieten, zal menig-een reeds begrepen hebben.

Moge de uitgave hier te lande van „Mensch en Insect” een groot succes worden.

Schovenhorst, Nov. 1932.

J. TH. OUDEMANS.

Iets over *Drepanopteryx**) *phalaenoides* L.

Tot de insecten, die nog steeds als zeer zeldzaam gelden in ons land en ook overigens in Europa, behoort *Drepanopteryx phalaenoides* L. Het diertje is merkwaardig door zijn bijzonderen vleugelbouw, waardoor het, ook door de kleur in ruststand, volkomen op een dor blaadje gelijkt. Zelf heb ik het slechts eenmaal gevonden en wel te Heemstede, in het najaar. Het blijkt, dat het dier nog steeds de aandacht trekt, doordat er nog allerlei aan de kennis van de ontwikkelingsgeschiedenis ontbreekt. In den laatsten tijd zijn het voornamelijk MORTON, K. J. en STANDFUSS, M., die zich met de biologie hebben bezig gehouden. Toch is er in hun publicatie [Ent. Mo. Mag. XLVI (2e serie XXI, 1910) pp. 54—62, Pl. II] nog een en ander, dat verduidelijkt kan worden, waardoor het waarschijnlijk gelukken zal, het dier in grooter aantal te bemachtigen en nog nadere gegevens over de levenswijze te verkrijgen.

Nog niet zoo heel lang geleden kreeg ik in mijn bezit het quarto werkje van VON GLEICHEN-RUSSWORM „Versuch

*) Ik schrijf *Drepanopteryx* en niet *Drepanopteryx* in navolging van alle Engelsche auteurs. LEACH schijnt in 1815 den naam gegeven te hebben in BREWSTER Edinb. Encycl. Vol. IX. Edinburgh, Article Entomology p. 138. Ik heb dit artikel niet te zien gekregen. HAGEN in Hemerobidarum Synopsis synonymica, 1866, geeft aan, dat de naam *Drepanopteryx* van BURMEISTER is en noemt *Drepanopteryx* als synoniem, 1839. Dit slaat blijkbaar op het in dat jaar verschenen stuk van BURMEISTER'S handboek. Wanneer men dit inziet, dan vindt men dien naam *Drepanopteryx* LEACH op pag. 975. Ongeuukkiger wijze staat in het voorafgaande schema der verwante genera, op p. 971, de naam nog weer anders, nl. *Drapanopteryx*. Als dus LEACH werkelijk *Drepanopteryx* geschreven heeft, dient deze naam de prioriteit te behouden.

einer Geschichte der Blattläuse und Blattlausfresser des Ulmenbaums nebst vier mit Farben erleuchteten Kupfertafeln" Nürnberg 1770. Tot mijn verbazing vond ik daar de levensgeschiedenis van *Drepanopteryx* zeer uitvoerig beschreven. MORTON is in 1910 (zie boven) ook tot de ontdekking gekomen, dat, wat wij van het dier weten, toch eigenlijk reeds alles door VON GLEICHEN was waargenomen.

Nieuws geeft eigenlijk meer STANDFUSS, die het dier kweekte. Deze bevond, dat hij de larven kon grootbrengen met *Schizoneura ulmi* L., levende op *Ulmus campestris* L., en *Schizoneura lanigera* Hsm., de bloedluis der appelboomen. Verder aast zij op *Lachnus fagi* L., op de onderzijde der beukebladeren.

Uit de teekeningen van VON GLEICHEN blijkt wel, dat deze de larven vond in de bladluiskoloniën, die de groote gallen op de iepbladeren maken. Volgens VAN DER GOOT worden deze groote gallen echter veroorzaakt niet door *Schizoneura ulmi* L., maar door *Schizoneura laniginosa* Hart. (1881). Deze komt bij voorkeur op *Ulmus suberosa* Ehrh., den kurkiep, voor, een aparte iepsoort of ondersoort van *Ulmus campestris* L.

De bladluis vond VAN DER GOOT bij Wageningen.

Gaan wij na, wat ALBARDA over het voorkomen zegt, dan noemt deze Zierikzee (FOKKER), den Haag, Amsterdam (SMIT) en Bloemendaal.

Vermoedelijk zijn de vondsten van FOKKER en SMIT ook wel uit de duinstreek afkomstig. De duinstreek is nu bij uitnemendheid de plaats, waar *Ulmus suberosa* voorkomt.

Ook op de helling van den Wageningschen berg zag ik deze iep-soort. Volgens mijn meening zullen wij dus, wat ons land betreft, slechts in de groote bladluisgallen behoeven te zoeken, om aan larvenmateriaal van *Drepanopteryx* te komen, waardoor de biologie van dit merkwaardige insect nader uitgewerkt zou kunnen worden.

Ik vermoed derhalve, dat STANDFUSS, waar hij schrijft: *Schizoneura ulmi* L., heel wel *Schizoneura lanuginosa* Hart. bedoeld kan hebben. *Schizoneura ulmi* veroorzaakt, volgens VAN DER GOOT, slechts kleine, vroeg afvallende gallen. Opgemerkt mag nog worden, dat de *Schizoneura*-soorten in het najaar op andere planten overgaan en dat, terwijl van *Schizo-*

neura ulmi de overgangsplant wel bekend is, dit van *Schizoneura lanuginosa* nog niet het geval schijnt te zijn. In de nieuwste publicatie over dit onderwerp, van H. STITZ, Biologie der Tiere Deutschlands, Lieferung 33 (Teil 35 : Planipennia), 1931 Berlin, zijn de gegevens van MORTON en STANDFUSS verwerkt en is ook deze auteur dus op de door mij aangegeven punten nog niet nauwkeurig genoeg. Voor de Nederlandsche biologen, die aan *Drepanepteryx* hun aandacht willen wijden, zij speciaal aanbevolen, te probeeren de nog onbeschreven eieren te bemachtigen.

Verder is er nog veel raadselachtigs in de bladmimicry, waarbij MORTON, zie l. c. de plaat, speciaal wijst op de gelijkenis met *Drepana lacertinaria* L., een vlindersoort, waarvan de rups bij ons op berk voorkomt.

Amsterdam, 7 Nov. 1932.

D. MAC GILLAVRY.

De tweede generatie van *Plusia moneta* F.

Toen op 2 September 1928 door mij voor het eerst op zulk een laten datum een ♀ van *Plusia moneta* F. werd gevangen, is reeds gedacht aan het mogelijk voorkomen eener tweede generatie, doch in 't minst niet vermoed, dat die ooit in een voor de soort groot aantal zou voorkomen.

Destijds was er echter niet serieus naar gezocht.

Sindsdien is gebleken, dat in ons land nu en dan exemplaren van een tweede generatie werden aangetroffen.

Dit noopte mij tot nauwkeuriger onderzoek.

De bedoeling was, dit onderzoek reeds in 1931 te doen plaats vinden.

Door omstandigheden kon er echter geen gelegenheid voor worden gevonden, waardoor het naar 1932 werd verschoven met een buitengewoon resultaat.

Allereerst dient vermeld, dat gedurende de laatste jaren in Amsterdam Zuid opvallend veel *Delphinium* werd aangeplant.

Vooral die hooge blauwe soorten, waar in den zomeravond *P. moneta* F. om tweeerlei redën bij voorkeur op afkomt; èn ze verschaffen den vlinders nectar, èn ze dienen bij uitstek tot voedsel der rupsen.